

अनुक्रमणिका

प्रकरण	पृष्ठ क्रमांक
प्रकरण १	२५ ते ३०
प्रकरण २	३१ ते ९५
प्रकरण ३	९६ ते १४५
प्रकरण ४	१४६ ते २११
प्रकरण ५	२१२ ते २७०
प्रकरण ६	२७१ ते २९८
प्रकरण ७	२९९ ते ३४७
प्रकरण ८	३४८ ते ३६०

प्रकरण - एक

अभ्यासाची भूमिका

- १.१ अभ्यास विषयाचे प्रयोजन व महत्त्व
- १.२ अभ्यासाची ध्येये आणि उद्दिष्टे
- १.३ संशोधन पध्दती व तंत्र
- १.४ संशोधनाची व्याप्ती

प्रकरण - दोन

प्रादेशिक कादंबरी : स्वरूप व संकल्पना

०१. प्रास्ताविक
०२. प्रादेशिक कादंबरीची संकल्पना
  - २.१ प्रदेश
  - २.२ प्रादेशिकता
०३. प्रादेशिक कादंबरीच्या विविध व्याख्या
०४. प्रादेशिक कादंबरी : काही मतमतांतरे
०५. प्रादेशिक कादंबरी : स्वरूप वैशिष्ट्ये
  - ५.१ भौगोलिकता
  - ५.२ निसर्ग
  - ५.३ लोकसंस्कृती
  - ५.४ मागासलेपणा आणि समस्या
  - ५.५ सामूहिकता
  - ५.६ भाषा

- ०६. प्रादेशिक कादंबरी व ग्रामीण कादंबरी : स्वरूप निश्चिती
- ०७. मराठीतील प्रादेशिक कादंबरी : एक मागोवा
  - ७.१ स्वातंत्र्यपूर्व कालखंड
  - ७.२ स्वातंत्र्योत्तर कालखंड
- ०८. समारोप
- ०९. संदर्भ व टीपा

प्रकरण - तिसरे

प्रादेशिक कादंबऱ्यांचा आशयनिष्ठ अभ्यास

- ०१. प्रास्ताविक
- ०२. कथावस्तुचे स्वरूप
- ०३. प्रादेशिक कादंबरीत कथावस्तुचे स्वरूप
- ०४. अभ्यासासाठी निवडलेल्या प्रादेशिक कादंबऱ्यांचा आशयनिष्ठ अभ्यास
  - ४.१ भावीण : कथावस्तू
    - १.१ भावीण : आशयसूत्रांची विविधता
    - १.२ समाजिकतेचे आशयसूत्र
    - १.३ धार्मिकतेचे व सांस्कृतिकतेचे आशयसूत्र
    - १.४ लेखकाचा दृष्टिकोन
  - ४.२ आमचे गोयं, आमका जाय : कथावस्तू
    - २.१ आशयसूत्रांची विविधता
    - २.२ राजकीय आशयसूत्र
    - २.३ सामाजिकतेचे आशयसूत्र

- २.४ धार्मिकतेचे आशयसूत्र
- २.५ लेखकाचा दृष्टिकोन
- ४.३ पडघवली : कथावस्तू
  - ३.१ पडघवली : आशयसूत्रांची विविधता
    - १.१ जातीयतेचे विविधता
    - १.२ सांस्कृतिकतेचे आशयसूत्र
    - १.३ सामाजिकतेचे आशयसूत्र
    - १.४ लेखकाचा दृष्टिकोन
- ४.४ इंधन : कथावस्तू
  - ४.१ इंधन : आशयसूत्रांची विविधता
    - १.१ राजकीय आशयसूत्र
    - १.२ जातीयतेचे आशयसूत्र
- १.३ धार्मिकता आणि सांस्कृतिकतेचे आशयसूत्र
  - १.४ लेखकाचा दृष्टिकोन
- ४.५ बनगरवाडी : कथावस्तू
  - ५.१ बनगरवाडी : आशयसूत्रांची विविधता
    - १.२ सामाजिकतेचे आशयसूत्र
    - १.३ लेखकाचा दृष्टिकोन
- ४.६ गोतावळा : कथावस्तू
  - ६.१ गोतावळा : आशयसूत्रांची विविधता
    - १.१ सामाजिकतेचे आशयसूत्र
    - १.२ आधुनिकतेचे आशयसूत्र
    - १.३ लेखकाचा दृष्टिकोन

४.७ धग : कथावस्तू

७.१ धग : आशयसूत्रांची विविधता

१.१ सामाजिकतेचे आशयसूत्र

१.२ जातीयतेचे आशयसूत्र

१.३ लेखकाचा दृष्टिकोन

४.८ झेलझपाट : कथावस्तू

८.१ झेलझपाट:आशयसूत्रांची विविधता

१.१ कोरकु जमातीचे दर्शन

१.२ धार्मिकतेचे आशयसूत्र

१.३ सांस्कृतिकतेचे आशयसूत्र

१.४ सामाजिकतेचे आशयसूत्र

१.५ लेखकाचा दृष्टिकोन

४.९ पाचोळा : कथावस्तू

९.१ पाचोळा : आशयसूत्रांची विविधता

१.१ आर्थिकतेचे आशयसूत्र

१.२ संघर्षाचे आशयसूत्र

१.३ आधुनिकतेचे आशयसूत्र

१.४ लेखकाचा दृष्टिकोन

४.१० विषवृक्षाच्या मुळ्या : कथावस्तू

१०.१ विषवृक्षाच्या मुळ्या : आशयसूत्रांची विविधता

१.१ सामाजिकतेचे आशयसूत्र

१.२ राजकीय आशयसूत्र

१.३ आर्थिकतेचे आशयसूत्र

१०.२ लेखकाचा दृष्टिकोन

०५. निष्कर्ष

०६. समारोप

०७. संदर्भ व टीपा

प्रकरण - चार

प्रादेशिक कादंबऱ्यांतील व्यक्तिचित्रण

०१. प्रास्ताविक

०२. प्रादेशिक कादंबरी : व्यक्तिचित्रणाचे स्वरूप

०३. अभ्यासासाठी निवडलेल्या प्रादेशिक कादंबऱ्यांतील व्यक्तिचित्रण

३.१ भावीण : कथावस्तू

१.१ शेवंती

१.२ फुलवंती

१.३ केशव

१.४ ऋषीकेश

१.५ रंजना

१.६ इतर पात्रे

१.७ भावीण : स्वभावचित्रणाचे विशेष

३.२ आमचे गोयं, आमका जाय : व्यक्तिचित्रण

२.१ श्रीपाद

- २.२ मिनैर घाणेकर
- २.३ वैकुंठ नाडकर्णी
- २.४ शेवंती
- २.५ मोगा व कस्तुरी
- २.६ मकसूद अंतुले व प्रिया
- २.७ मारिया
- २.८ संभु गोडवाले
- २.९ आप्पा गायतोंडे
- २.१० बाबय वेरेरकर व दुर्गाबाय
- २.११ परैरा
- २.१२ इतर पात्रे
- २.१३ आमचे गायं, आमका जायं : व्यक्तिचित्रण विशेष
- ३.३ पडघवली : व्यक्तिचित्रण
  - ३.१ अंबू वहिनी
  - ३.२ अंबा
  - ३.३ केशवभट
  - ३.४ नारायणभट (नारबा)
  - ३.५ गेंगाण्या
  - ३.६ पडघवली : इतर पात्रे
  - ३.७ पडघवली: व्यक्तिचित्रण विशेष
- ३.४ इंधन : व्यक्तिचित्रण
  - ४.१ मी
  - ४.२ बाबा
  - ४.३ इसाक

- ४.४ वाणी व त्याची बायको
- ४.५ भाबी
- ४.६ परटीण
- ४.७ लक्ष्मी
- ४.८ सुमती
- ४.९ सुदामची सून
- ४.१० जैतून
- ४.११ लख्या महार, काश्या इतर नबोध
- ४.१२ इंधन : स्वभाव चित्रणाचे विशेष
- ३.५ बनगरवाडी : व्यक्तिचित्रण
  - ५.१ राजाराम विड्डल सौंदणीकर (मास्तर)
  - ५.२ कारभारी
  - ५.३ आयबू मुलाणी
  - ५.४ दादू बालटया
  - ५.५ बाळा धनगर
  - ५.६ रामा बनगर
  - ५.७ काकूबा
  - ५.८ शेकु व त्याची पत्नी (नानी)
  - ५.९ इतर पात्रे
  - ५.१० बनगरवाडी - स्वभाव चित्रणाचे विशेष
- ३.६ गोतावळा : व्यक्तिचित्रण
  - ६.१ नारबा
  - ६.२ रामू सोनवडे
  - ६.३ सुशिक्षित पाहुणा

- ६.४ डॉक्टरचा ड्रायव्हर
- ६.५ गोतावळा : स्वभाव चित्रणाचे विशेष
- ३.७ धग : व्यक्तिचित्रण
  - ७.१ कौतिक
  - ७.२ महादेव
  - ७.३ भीमा, नामा, यशोदी
  - ७.४ इतर पात्रे
  - ७.५ धग : स्वभावचित्रणाचे विशेष
- ३.८ झेलझपाट : व्यक्तिचित्रण
  - ८.१ फुलय
  - ८.२ केरू
  - ८.३ कासम मन्यारीवाला
  - ८.४ मोपा पटेल
  - ८.५ अंगणवाडी सेविका
  - ८.६ इतर पात्रे
  - ८.७ झेलझपाट: व्यक्तिचित्रणाचे विशेष
- ३.९ पाचोळा : व्यक्तिचित्रण
  - ९.१ पारबती
  - ९.२ गंगाराम
  - ९.३ भाना
  - ९.४ तानी
  - ९.५ गरड व त्याचा मुलगा
  - ९.६ पाचोळा : स्वभावचित्रणाचे विशेष
- ३.१० विषवृक्षाच्या मुळ्या : व्यक्तिचित्रण
  - १०.१ विश्वनाथ तरटे
  - १०.२ लिंगाप्या

१०.३ भाऊसाहेब थोरात

१०.४ इतर पात्रे

१०.५ विषवृक्षाच्या मुळ्या : व्यक्तिचित्रणाचे विशेष

०४. निष्कर्ष

०५. समारोप

०६. संदर्भ व टिपा

प्रकरण - पाच

प्रादेशिक कादंबऱ्यांची भाषाशैली

०१. प्रास्ताविक

०२. प्रादेशिक कादंबरीतील भाषेचे स्वरूप

०३. अभ्यासासाठी निवडलेल्या प्रादेशिक कादंबऱ्यांची भाषाशैली

३.१ भावीण : भाषाशैली

१.१ भाषेचा कलात्मक वापर

१.२ अपरिचित व नावीण्यपूर्ण शब्दांची योजना

१.३ भाषेची शब्दकळा

३.१ शब्द विशेष

१.१ तत्सम शब्द

१.२ तद्भव शब्द

१.३ परभाषीय शब्द

३.१ इंग्रजी

३.२ हिंदी

३.३ फ्रेंच

- १.४ बोली भाषेतील शब्द
- १.५ अभ्यस्त शब्द
- ३.२ वाक्प्रयोग
- ३.३ वाक्यरचना
  - ३.१ उद्गारवाचक वाक्ये
  - ३.२ प्रश्नार्थक वाक्ये
- ३.४ अलंकार - प्रतिमा
  - ४.१ उपमा
  - ४.२ प्रतिमा
- ३.२ आमचे गोयं आमका जाय : भाषाशैली
  - २.१ संवादाचा कलात्मक वापर
  - २.२ प्रदेशनिष्ठ शब्दांची योजना
  - २.३ ग्राम्यता अश्लीलता
  - २.४ भाषेची शब्दकळा
    - ४.१ शब्दविशेष
      - १.१ तत्सम शब्द
      - १.२ तद्भव शब्द
      - १.३ परभाषीय शब्द
        - ३.१ इंग्रजी
        - ३.२ हिंदी
        - ३.३ पोर्तुगीज
        - ३.४ फारसी
    - १.४ बोली भाषेतील शब्द

- १.५ अभ्यस्त शब्द
  - ४.२ म्हणी
  - ४.३ वाक्यरचना
    - ३.१ उद्गारवाचक वाक्ये
    - ३.२ प्रश्नार्थक वाक्ये
  - ४.४ अलंकार प्रतिमा
    - ४.१ प्रतिमा
- ३.३ पडघवली : भाषाशैली
  - ३.१ भाषेची कल्पकता
  - ३.२ शिव्यांचा वापर
  - ३.२ भाषेची शब्दकळा
    - ३.१ शब्दविशेष
      - १.१ तत्सम शब्द
      - १.२ तद्भव शब्द
      - १.३ परभाषीय शब्द
        - ३.१ इंग्रजी शब्द
        - ३.२ हिंदी
      - १.४ अभ्यस्त शब्द
    - ३.२ म्हणी
    - ३.३ वाक्यरचना
      - ३.१ उद्गारवाचक वाक्ये
      - ३.२ प्रश्नार्थक वाक्ये
    - ३.५ अलंकार

३.४ इंधन : भाषाशैली

४.१ निवेदनाचा वापर

४.२ भाषेची शब्दकळा

२.१ शब्दविशेष

१.१ तत्सम शब्द

१.२ परभाषीय शब्द

२.१ इंग्रजी

२.२ हिंदी

२.३ फारसी

२.४ अरबी

१.३ बोलीभाषेतील शब्द

१.४ अभ्यस्त शब्द

२.२ वाक्प्रयोग

२.३ म्हणी

२.४ वाक्यरचना

४.१ उद्गारवाचक वाक्ये

४.२ प्रश्नार्थक वाक्ये

२.५ अलंकार -प्रतिमा

५.१ अलंकार

५.२ प्रतिमा

३.५ बनगरवाडी : भाषाशैली

५.१ आशयनिष्ठ भाषेचा वापर

५.२ ध्वनिचित्रण

५.३ भाषेची शब्दकळा

३.१ शब्द विशेष

१.१ तत्सम शब्द

१.२ तद्भव शब्द

१.३ परभाषीय शब्द

३.१ इंग्रजी

३.२ हिंदी

१.३ पोर्तुगीज

१.४ बोली भाषेतील शब्द

१.५ अभ्यस्त शब्द

३.२ वाक्यरचना

२.१ उद्गारवाचक वाक्ये

२.२ प्रश्नार्थक वाक्ये

३.६ गोतावळा : भाषा शैली

६.१ भाषेतील प्रतिमासृष्टी

६.२ ध्वनिचित्रण

६.३ ग्राम्यता व शिव्यांचा वापर

६.४ भाषेची शब्दकळा

४.१ शब्दविशेष

१.१ तत्सम शब्द

१.२ तद्भव शब्द

- १.३ परभाषीय शब्द
  - ३.१ इंग्रजी
  - ३.२ हिंदी
  - ३.३ पोर्तुगीज
- १.४ अभ्यस्त शब्द
- ४.२ वाक्यरचना
  - ४.१ उद्गारवाचक वाक्ये
  - ४.२ प्रश्नार्थक वाक्ये
- ४.३ अलंकार – प्रतिमा
  - ३.१ प्रतिमा
- ३.७ धग : भाषाशैली
  - ७.१ भाषेतून जीवनानुभवाचे दर्शन
  - ७.२ ग्रामीणता शिव्या
  - ७.३ भाषेची शब्दकळा
    - ३.१ शब्दविशेष
      - १.१ तत्सम शब्द
      - १.२ तद्भव शब्द
      - १.३ परभाषीय शब्द
        - ३.१ इंग्रजी
        - ३.२ हिंदी
      - १.४ बोली भाषेतील शब्द
      - १.५ अभ्यस्त शब्द

- ३.२ वाक्प्रयोग
- ३.३ म्हणी
- ३.४ वाक्यरचना
  - ४.१ उद्गारवाचक वाक्ये
  - ४.२ प्रश्नार्थक वाक्ये
- ३.५ अलंकार
- ३.८ झेलझपाट : भाषाशैली
  - ८.१ भाषेची शब्दकळा
  - ८.२ शब्दविशेष
    - २.१ तत्सम शब्द
    - २.१ इंग्रजी
    - २.२ हिंदी
    - २.३ पोर्तुगीज
    - २.४ फारसी
    - २.३ बोली भाषेतील शब्द
    - २.४ अभ्यस्त शब्द
    - २.५ वाक्प्रयोग
    - २.६ म्हणी
    - २.७ वाक्यरचना
      - ७.१ उद्गारवाचक वाक्ये
      - ७.२ प्रश्नार्थक वाक्ये
    - २.८ अलंकार - प्रतिमा
      - ८.१ अलंकार
      - ८.२ प्रतिमा

३.९ पाचोळा : भाषाशैली

९.१ प्रथमपुरुषी निवेदन

९.२ ग्राम्यता व अश्लीलता

९.३ भाषेची शब्दकळा

३.१ शब्दविशेष

१.१ परभाषीय शब्द

१.१ इंग्रजी

१.२ हिंदी

१.२ अभ्यस्त शब्द

३.२ वाक्प्रयोग

३.३ म्हणी

३.४ वाक्यरचना

४.१ उद्गारवाचक वाक्ये

४.२ प्रश्नार्थक वाक्ये

३.५ प्रतिमा

३.१० विषवृक्षाच्या मुळ्या : भाषाशैली

१०.१ भाषेचा कलात्मक वापर

१०.२ ग्राम्यता व अश्लीलता

१०.३ भाषेची शब्दकळा

३.१ शब्दविशेष

१.१ परभाषीय शब्द

१.२ पोर्तुगीज

१.३ जपानी

१.२ अभ्यस्त शब्द

३.२ वाक्प्रयोग

३.३ म्हणी

३.४ वाक्य रचना

४.१ उद्गारवाचक वाक्ये

४.२ प्रश्नार्थक वाक्ये

३.५ अलंकार - प्रतिमा

५.१ अलंकार

५.२ प्रतिमा

०४ समारोप

०५ संदर्भ व टीपा

प्रकरण -सहा

प्रादेशिक कादंबऱ्यांतील प्रादेशिकता

०१. प्रास्ताविक

०२. गोमंतक

२.१ भावीण

२.२ आमचे गोय, आमका जाय

०३. कोकण

३.१ पडघवली

३.२ इंधन

०४. पश्चिम महाराष्ट्र

४.१ बनगरवाडी

४.२ गोतावळा

०५. विदर्भ

५.१ धग

५.२ झेलझपाट

०६. मराठवाडा

६.१ पाचोळा

६.२ विषवृक्षाच्या मुळ्या

०७. निष्कर्ष

०८. समारोप

०९. संदर्भ व टीपा

प्रकरण - सात

प्रादेशिक कादंबऱ्यांचा तौलनिक विचार : काही निष्कर्ष

०१. प्रास्ताविक

०२. प्रादेशिक कादंबरी : तौलनिक भूमिका

०३. प्रादेशिक कादंबरीतील घटकांचा तौलनिक विचार

३.१ कथानक

१.१ भौगोलिक रचना

१.२ समाज रचना

१.३ लोकसंस्कृती

३.२ व्यक्तिचित्रण

३.३ लेखकांचा जीवनविषयक दृष्टिकोण

३.४ भाषाशैली तात्विक चर्चा

४.१ निवेदन

१.१ संवाद योजना

१.२ भाष्य योजना

१.३ स्वगत योजना

४.२ वर्णन शैली

२.१ प्रसंगवर्णन

१.२ व्यक्तिवर्णन ,

१.३ स्थलवर्णन

१.४ निसर्गवर्णन

४.३ वातावरण निर्मिती

०४. समारोप

०५. संदर्भ व टीपा

प्रकरण - आठ

उपसंहार

०१. साधन ग्रंथ

०२. सहाय्यक ग्रंथ

०३. परिशिष्टे